

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь, твой народ дачакаецца Залацістага, яснага дня! М. Багдановіч.

№3 (257) ЛЮТЫ 2019 ГОД

УРАЧЫСТАСЦЬ

ШАНАВАННЕ ЛЕГЕНДАРНАГА КІРАЎНІКА

У Башнях прайшлі ўрачыстасці, прысвечаныя працоўнай біяграфіі знакамітага кіраўніка калгаса Леаніда Пагарэльскага.

21 лютага ў Башнёўскім сельскім клубе сабраліся мясцовыя жыхары, калегі і сябры ганаровага старшыні, ветэраны працы, прадстаўнікі ўлады, работнікі гаспадаркі «Аграбаравінка» і самадзейныя артысты. Святочную атмасферу стварыла зала, якая была поўная гледачоў.

На Шуміліншчыне асаблівая павага да сялянскай працы заўсёды была добрай традыцыяй. Працу аграрыяў цяжка пераацаніць, бо ад вынікаў, дасягнутых хлебаробамі, жывёлаводамі, механізатарамі і спецыялістамі залежыць наш агульны дабрабыт і ўпэўненасць у заўтрашнім дні. А як вядома, многае, калі не ўсё – вырашае дзейнасць добрага кіраўніка гаспадаркі.

Былы старшыня калгаса Энгельса Леанід Вячаслававіч Пагарэльскі неўзабаве адзначыць свой васьмідзесяцігадовы юбілей.

Аднак па яго выглядзе і не заўважыш, колькі яму гадоў, бо на сцэну сельскага клуба ўпэўнена падняўся статны, дагледжаны мужчына.

Менавіта пра такіх кажуць у народзе – соль зямлі. Гаспадары ад прыроды, яны з'яўляюцца прыкладам працавітасці для ўсіх, адказнага стаўлення да даручанага ўчастка работы, улюбёнасці ў сваю справу, якой прысвяцілі ўсё сваё жыццё.

Асноўныя лейтматыў акцыі праходзіў пад назвай " Россыпы не дарма пражытых гадоў".

У пачатку мерапрыемства выступіла начальнік аддзела культуры і па справах моладзі Шумілінскага райвыканкама Валянціна Навіцкая.

Яна шчыра падзякавала ўсім удзельнікам вечарыны-партрэта Пагарельскага Леаніда Вячаслававіча, якія выбралі час і прыйшлі ўшанаваць працоўны шлях і творчую біяграфію свайго ганаровага старшыні. Пры ўсім тым, што вечарына праводзілася ў рамках праекта "Малая Радзіма"

І ў гэтым выпадку варта заўважыць, што работнікі нашай культуры заўсёды славяць вэтэранаў працы на сяле, а падобныя мерапрыемствы ў раёне праводзяцца дзесяткамі і сотнямі кожны год, прычым на іх ахвотна ідзе мясцовы люд.

Вядучыя вечара распавялі прысутным пра пачатак нялёгкага жыццёвага шляху Леаніда Вячаслававіча. Лёс выпаў такі, што ён нарадзіўся ў ваенным 1941 годзе.

Усе яго равеснікі тады перанеслі найцяжэйшае дзяцінства ліхалецця:холад, голад, галечу, сіроцтва. Бацька Леаніда Вячаслававіча загінуў на фронце і маці-сялянка выхоўвала сына адна…

А працоўная біяграфія Леаніда Вячаслававіча пачалася ў 1962 годзе электраманцёрам у калгасе імя Кутузава на сваёй малой радзіме, на Сенненшчыне. Там маладога работніка заўважылі, прынялі ў партыю, накіравалі ў Магілёўскую савецка-партыйную школу, дзе ён атрымаў спецыяльнасць заатэхніка-арганізатара. Так неўзабаве ён быў накіраваны ў Шумілінскі раён.

І вось нарэшце ў 1986 году Леаніда Вячаслававіча выбіраюць старшынёй калгасу імя Энгельса. І тут, менавіта за час свайго 13-ці гадовага кіравання старшыня пастаянна рабіў стаўку на дысцыпліну і развіццё вытворчасці.

Аднак адной дысцыплінай і ростам вытворчасці жадаемых вынікаў не дасянуць – дагэтуль упэўнена разважае сам былы старшыня Леанід Пагарэльскі. Галоўным фактарам поспеху ён лічыць клопат аб людзях, з тымі, з якімі крочыў па жыцці кожны дзень, працаваў у полі, на ферме і майстэрні.

Аднак і гэтага мала для вытворчых паказчыкаў. Леанід Вячаслававіч у сваёй прамове расказаў прысутным на вечары, што асноўны ўпор стараўся рабіць на арганізацыю сацыяльна-культурнага быту сельскіх жыхароў. Усе намаганні былі прыкладзены для таго, каб вяскоўцы не адчувалі сябе дыскамфортна, ніжэй за гарадскіх насельнікаў і карысталіся ўсімі дабротамі цывілізацыі.

За гады праўлення руплівага старшыні было пабудавана 50 кватэр з усімі зручнасцямі і 40 дамоў прысядзібнага тыпу. Узведзена інфраструктура калгаса Энгельса – кацельня, спартыўная зала, абноўленыя школа і дзіцячы сад. Таксама дзякуючы намаганням старшыні тут адкрыўся ФАП, кафэ, швейны цэх, піларама, з'явілася ўстаноўка па вытворчасці круп, быў пракладзены асфальт ад Шуміліна да аграгарадка Башні.

І зараз многія з гэтых аб'ектаў служаць працаўнікам "Аграбаравінкі".

За што і падзякаваў Леаніду Вячаслававічу дзейны кіраўнік "Аграбаравінкі" Уладзімір Арлоў, які ўручыў былому старшыні каштоўны падарунак.

У сваю чаргу слова бралі Аляксандра Міраненка, якая працавала галоўным аграномам ў калгасе Энгельса, старшыня Светласельскага сельвыканкама Аляксандр Дзмітрыенка, дырэктар школы Васіль Зянькоў.

Іх шчырыя і цёплыя віншаванні, падарункі і кветкі расчулілі Леаніда Вячаславіча, выклікалі ў легендарнага

(працяг на стр. 2)

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: HTTP://SHUMILINA.BY

СПОРТ

ШУМІЛІНСКАЯ ЛЫЖНЯ

9 лютага ў Шуміліне прайшло культурна-спартыўнае свята «Беларуская лыжня-2019». На «шумілінскую лыжню» сабраліся з усяго раёна больш за 170 спартсменаў-аматараў, аднак сёлета крыху меней, чым у мінулым годзе (у 2018 было больш за 200 чалавек).

Паколькі надвор'е ў гэты дзень выдался пахмурнае з тэмпературай паветра каля 1-2 градусаў цяпла, на вуліцах Шуміліна ўтварыліся брудныя лужыны і нават пацяклі ручаі. Аднак, нягледзячы на адлігу, умовы для лыжні былі ўсё ж спрыяльныя – на гарадскім стадыёне яшчэ зашмат ляжала снегу.

Рэгістрацыя ўдзельнікаў пачалася а палове девятай гадзіны раніцы ў адміністрацыйным будынку стадыёна, а ў 10 гадзін адбылося ўрачыстае адкрыццё свята.

З прывітальным словам перад прысутнымі выступіла намеснік старшыні Шумілінскага райвыканкама Святлана Цімашэнка.

Яна адзначыла, што дзякуючы арганізацыі масавых культурна-спартыўных мерапрыемстваў , насельніцтва Шуміліншчыны больш актыўна ўцягваецца ў здаровы лад жыцця. А папулярызацыя менавіта зімніх відаў спорту, у прыватнасці, лыжнага,дазволіла выйсці ў вялікі спорт такім вядомым нашым землячкам, як біятланісткам Ганне Сола і Вользе Гаўрылкінай.

Аляксей Ляснічы, дырэктар Шумілінскага фізкультурна-аздараўленчага цэнтра распавёў пра планы мерапрыемства і умовы лыжных спаборніцтваў. Лыжная дыстанцыя для мужчын склала два кіламетры. А жанчыны, удзельніцы забегу высвятлялі, хто з іх хутчэйшы і спрытнейшы на дыстанцыі паўтары кіламетры. Была прадугледжана і сямейная эстафета з дыстанцыяй на 200 метраў, запрашаліся дзеці да 10 год. Па традыцыі на лыжню выйшлі прадстаўнікі арганізацый раёна, а таксама ўсе жадаючыя. Усяго налічвалася па пяці узроставых груп (мужчыны і жанчыны) ад 18-29 гадоў да 60 год і старэй.

Пасля ўрачыстага адкрыцця спаборніцтваў лыжнікі сталі па ўзроставых групах пачалі выходзіць на старт.

Праўда і тое, што на гэты раз сярод кіраўніцтва раёна паспрабаваць свае сілы на спартыўным свяце ніхто не рызыкнуў. Між тым, як у мінулым годзе на лыжні былі – Мянькова Валянціна Васільеўна, начальнік аддзела адукацыі, спорту і турызму райвыканкама і намеснік старшыні па сацыяльных пытаннях Шалахова Ірына Іванаўна.

"Падрыхтаваліся! На старт!"– першымі гонку распачалі 60-гадовыя мужчыны, сярод якіх быў легендарны аматар лыжні былы дырэктар Обальскай СШ Аляксандр Штокін.

Пакуль чарговая катэгорыя лыжнікаў чакала забег, пераможцы ўзроставай групы 60 гадоў і старэй сярод мужчын і жанчын ужо падымаліся на п'едэстал на ўзнагароджанне.

Першае месца ва ўзроставай групе сярод мужчын старэй 60 заняў Аляксандр Барысевіч (лясгас), другое месца дасталося Штокіну, трэцяе заняў Павел Багданаў (ПМК-70).

Прызёры за 60 год, жанчыны: першае месца ўпэўнена заняла Надзея Шкель з рэдакцыі раённай газеты "Герой працы". Сярод пераможцаў сярэднеўзроставай групы жанчын вызначылася Караленка Антаніна (раённы аддзел адукацыі).

Увогуле, пераможцы былі вызначаны па пяці ўзроставых катэгорыях (мужчыны і жанчыны), усе яны атрымалі граматы і падарункі.

У групе моладзі першае месца ўзяў Антон Марудаў (ААТ Малако).

З групы самых маладых дзяўчат (ад 18 да 29 гадоў) лепшы вынік прадэманстравала біятланістка з Шуміліна, бронзавая чэмпіёнка Еўропы Вольга Гаўрылкіна. Як казалі шумілінскія балельшчыкі – ніхто і не сумняваўся ў перамозе знакамітай спартсменкі. Шумілінцы вельмі ганарацца сваёй вядомай землячкай і ўдзячныя ей за ўдзел у спартыўным свяце на аматарскай лыжні – як вядома, такія акцыі яднаюць нашу маладую нацыю.

На стадыёне, бадай што ўсё адпавядала ўрачыстай атмасферы спартыўнага свята: гучала музыка, новыя пераможцы паднімаліся на п'едэстал, на чарговым старце вабіла аматараў зімовага спорту па снежным палатне лыжня.

Не сумавалі без справы перад стартам і астатнія ўдзельнікі свята: адны «абкатвалі» лыжы, іншыя павольна прагульваліся, а трэція імкліва наразалі кругі па стадыёне.

Напрыканцы свята адбылася сямейная эстафета, на якой былі ўжо добра знаёмыя аматарам лыжні актыўныя ўдзельнікі. Гэта вядомая спартыўная сям'я Скорынавых: Аляксандр, Святлана і маленькая сямігадовая Надзея.

У выніку забегу на першае месца ўзнялася сямья Траццяковых: Уладзіслаў, Антон і Аліна, другое заняла сям'я Скорынавых. На трэці апынулася сям'я Кучко.

Таксама прысутных весялілі самадзейныя артысты з раённага Дома культуры, якія прадставілі імправізаваны нумар "Зімнія забавы".

Апроч таго, на стадыёне працавалі тры гандлёвыя кропкі, каля якіх можна было паласавацца дранікамі, піражкамі, выпечкай, выпіць кубачак кавы.

Свята ўдалося: пераможцы атрымалі ўзнагароды, а ўсе астатнія - святочны настрой, фізічнае аздараўленне і ўнутраную асалоду ад сумесна праведзенага часу на вольным паветры.

Алесь Шумскі

УРАЧЫСТАСЦЬ

(пачатак на стр. 1)
старшыні самыя добрыя ўспаміны пра дружны калектыў калгаса. Асаблівую падзяку ён выказаў яшчэ жывёлаводам і механізатарам, а гэта было болей за 80 працаўнікоў, якія працавалі дружна, згуртавана, а тон задаваў старшыня.

І гэта яшчэ не ўсё. Вядучыя вечарыны нагадалі, што ў 1995 годзе з Леанідам Вячаслававіч адбылася знамянальная падзея. Аўтарытэт нага кіраўніка выбралі дэпутатам у Вярхоўны Савет Рэспублікі. На той час выбары былі альтэрнатыўныя, на адно месца прэтэндавала аж 9 (!) кандыдатаў і ў другім туры Леанід Вячаслававіч набраў больш за 70 працэнтаў галасоў шумілінскіх выбаршчыкаў.

Як бачна, дадалося кіраўніку гаспадаркі і шмат грамадска-палітычнай дзейнасці, бо людзі ведалі, што яму неабыякавыя праблемы, якія хвалююць усіх шумілінцаў.

А бадай што, самай надзейнай апорай у Леаніда Вячаслававіча з'яўляецца яго жонка – Тамара Сцяпанаўна. 53 гады рука аб руку яна крочыць з ім па жыцці, надзейны тыл, дарадчыца і памочніца.

У яе гонар салісты Шумілінскага аўтаклуба выканалі песню «Хустка» і «Сяляначка».

І наогул, музыкальныя паузы з удзелам выканаўцаў аўтаклуба стварылі феерверк творчага натхнення, святочна-ўзнёслую атмасферу ў зале.

Дарэчы, варта адзначыць і арганізатара вечарыны – гэта Ала Сафончык, бібліятэкар Башнёўскай сельскай бібліятэкі, якая пастаянна ладзіць цікавыя мерапрыемствы.

І на сённяшні дзень наш ганаровы старшыня не скарыўся пад грузам гадоў. Як кажуць у сям'і Пагарэльскіх, "трэба ўсюды паспяваць, а не драмаць". Яны любяць прымаць гасцей, апрацоўваюць вялікі агарод, маюць асабістую падсобную гаспадарку, займаюцца пчалярствам і рыбнай лоўляй.

Прынамсі, 77 гадоў – гэта залаты век, век мудрасці, ведаў і вопыту. Усё склалася, сын вырас, радуюць ўнучка і праўнучка, уладкаваны побыт, маюцца годныя ўзнагароды. Але самае ж важнае, што дабро заўсёды вяртаецца дабром, можа не з таго боку і не ад таго чалавека, аднак падзяка абавязкова будзе.

І мы ад усёй душы жадаем Леаніду Вячаслававічу Пагарэльскаму моцнага здароўя, доўгага, шчаслівага жыцця і вечнай маладосці. І хай заўсёды на сэрцы будзе вялікая радасць ад таго, што ўдзячныя людзі помняць свайго руплівага старшыню, які і дагэтуль жыве побач са сваімі працаўнікамі.

Алесь Шумскі

ЗДАРЭННЕ

ЗБІЛІ ВЕЛАСІПЕДЫСТА

Паблізу вёскі Прыазёрная легкавы аўтамабіль «Рэно» збіў веласіпедыста.

Раніцай 19 студзеня на 30 км аўтадарогі «Бешанковічы-Шуміліна-Сураўні» паблізу вёскі Прыазёрная адбылося дарожна-транспартнае здарэнне.

Як паведамляе ДАІ, 60-гадовы жыхар Шуміліна, кіруючы аўтамабілем «Renault Laguna» здзейсніў наезд на веласіпедыста, які рухаўся ў спадарожным кірунку.

У выніку здарэння 63-гадовы мужчына атрымаў траўму галавы і быў шпіталізаваны ў рэанімацыйнае аддзяленне Шумілінскай цэнтральнай раённай бальніцы.

Па факце ДТЗ праводзіцца праверка.

Сяржук Крупскі па матэрыялам uvd.vitebsk.gov.by

АПЫТАННЕ

СМЯРОТНАЕ ПАКАРАННЕ

Удзельнікі ананімнага апытання з нашых групаў у сацыяльных сетках большасцю прагаласавалі за тое, каб смяротнае пакаранне пакуль што не адмянілі.

У нашай супольнасці Укантакце было пастаўлене пытанне:

"Вы за адмену смяротнага пакарання?

Галасы размеркаваліся наступным чынам: за адмену – 22 (28.21 %)

супраць адмены – 43 (55.13 %) за адмену, але не цяпер – 3 (3.85 %), ня думаў – 7 (8.97 %), мне ўсё роўна – 3 (3.85 %)

Усяго прагаласавалі 78 чалавек.

У групе "Аднакласнікі" вынікі апытання наступныя: за адмену – 5,

супраць адмены – 17 за адмену, але не цяпер – 1, ня думаў – 0, мне ўсё роўна – 0

Як бачна з выніку ананімнага галасавання, удзельнікі форума большасцю выказался за тое, каб пакінуць у дзеянні смяротнае пакаранне.

Алесь Прыбярэжны

ІНТЭРНЭТ

НЕ АБНАЎЛЯЛІ РАЁННЫЯ САЙТЫ

Чаму не абнаўляліся важныя для карыстальнікаў інтэрнэт-сайты райвыканкамаў, у тым ліку і ў Шуміліна?

Стварылі і забыліся. Сітуацыю афіцыйна прааналізавалі ў Камітэце дзяржаўнага кантролю Віцебскай вобласці. І канстатавалі: у кожным з 10 райвыканкамаў, сайты якіх закрануў маніторынг, выяўленыя недахопы.

Вынік апошняга: ненаўмысная ўвядзенне карыстальнікаў сеткі ў зман. Дарэчы, недакладныя нумары тэлефонаў, якія «забыліся» памяняць, як той казаў, меншае з попелаў. Найбольш частыя праколы – самі нядзеючыя сайты і спасылкі. Даўно страцілі актуальнасць нарматыўныя акты аб працы са зваротамі грамадзян, пенсійным забеспячэнні, нерухомасці.

У Шуміліне, напрыклад, адсылалі карыстальнікаў на стары тэкст указа аб дэбюракратызацыі, у які ўжо чатыры разы (!) За гэты час ўнесліся змены. У Расонах прапаноўвалі азнаёміцца з даўно страцілымі актуальнасць дакументамі аб парадку ўсынаўлення і апекі над дзецьмі, у Гарадку ўводзілі ў зман турыстаў, знаёмячы іх з неактуальнай інфармацыяй. Састарэлыя нумары тэлефонаў прапаноўвалі для сувязі ў Шуміліна, Браславе, Шаркаўшчыне ...

sb.by Пераклад з расейскай рэдактара

САЦЫУМ

«КАМУ МЫ ПАТРЭБНЫЯ ТУТ?»

Мясцовы жыхар: «На што жыць? Іх гэта не хвалюе. Людзям яшчэ палову зарплаты за лістапад не аддалі, за снежань, а ўжо студзеня скончыўся»

У доме ў Уладзіміра Мікалаевіча разбітая веранда, залепленыя скотчам шкло, абкурадымленыя печка з чатырма прыгрэўшыся на ёй катамі, а ваду даводзіцца здабываць з-пад падлогі. Гэта не дом у зоне ваенных дзеянняў і не глухая тайга, гэта звычайная беларуская вёска Вялікія Ляжні ў Шумілінскім раёне.

Я колькі раз кажу: калі-небудзь гэтая хата згарыць. І нікому ніякай справы! Яны добра жывуць, у іх усё добра! А пра іншых людзей не думаюць – жыві як хочаш! – у сэрцах апісвае сваю сітуацыю гаспадар дома.

У Вялікія Ляжні Уладзімір Мікалаевіч з жонкай Таццянай пераехалі ў 2014 годзе, абодва яны выхоўваліся ў інтэрнаце. Пасля вучэльні прыйшлося спраўляцца самім – жылля ніхто не прадставіў.

Па словах мужчыны, з'ехаць з ранейшага месца жыхарства іх вымусілі цяжкія абставіны. Сваю ролю адыграў канфлікт з-за дзіцяці: маленькага сына ў судовым парадку забралі органы апекі. Пары забаранілі выхоўваць сына па медыцынскіх прычынах, але бацькоўскіх правоў не пазбаўлялі.

У гэтай хаце яшчэ горш было! Нічога не было. Шпалеры купілі з пенсіі жонкі, ляпілі самі. Вокны ў пакоі паставіў за свае грошы, дзверы паставіў. Печка зусім не палілі, – потым чалавек паказаў што трэба чысціць. Я рукамі чышчу, лазіць кожны дзень, выбіваю, глінай замазваць. А толку, калі зноў усё дыміцца па-страшнаму?

Па словах гаспадара, калі топяць печку, дым ідзе прама ў дом, і гэта адбываецца з-за волкасці. Хай сам дом з цэглы, на даху ў яго няма канька, а труба нахіленая пад салідным вуглом.

Калі снег або дождж, цэглу мокнуць і ўсё развальваецца. І волкасці - поўная хата. І шпалеры ўсё закапаць цяпер.

Праблема з печкай для Уладзіміра Мікалаевіча асноўная, але не апошняя. На самай справе, па словах гаспадара, непрыемнасцяў у доме значна больш: ваду прыходзіцца ўключаць з-пад падлогі і збіраць у вядро, веранду заклейваць плёнкай, пабітыя вокны – скотчам, а з-пад падлогі дзьме.

У падлозе – дзіркі! Жонка, напэўна, штук пятнаццаць шкарпэтак апранае.

Па словах Уладзіміра Мікалаевіча, яго планы зарабіць грошай на новым месцы так ніколі і не спраўдзіліся, і цяпер сям'я жыве, у асноўным, на пенсію жонкі, інваліда 3 групы. Выходзіць крыху менш за 200 рублёў на ўсё. Нягледзячы на тое, што Таццяна таксама магла б працаваць у калгасе, паводле слоў Уладзіміра Мікалаевіча, працаўладкаваць яе там не захацелі.

Уладзімір Мікалаевіч працуе ў мясцовым калгасе: спачатку быў Агароднікі, потым перавёўся ў жывёлаводы, цяпер працуе начным вартаўніком на ферме. Дом для жылля таксама прадаставіў калгас.

Па словах Уладзіміра Мікалаевіча, грошай яму плацяць мала, у асноўным, даплочваюць да мінімалкі і рэгулярна налічваюць заробак прадуктамі. А плаціць прыходзіцца, у тым ліку, за святло і за газ. І прадуктамі ў такім разе не разлічаны.

Цяпер нам працоўныя гадзіны зрэзалі да пяці, і мінімалка нават не свеціць. Робяць як задумаюць. Ці вось, іншым работнікам далі прадукты, а мне зараз сказалі, што я павінен яшчэ 100 рублёў застаўся і што прадукты мне не дадуць. А хіба я за студзень не зарабіў? Я таксама хачу ўзяць жонцы і цукеркі, і печыва. На што жыць? Іх гэта не хвалюе. Людзям яшчэ палову зарплаты за лістапад не аддалі, за снежань, а ўжо студзеня скончыўся.

У нас тут – жыві як хочаш! Вось, у калгасе душ павінен быць, дзе памыцца пасля працы, а ў нас няма нічога. Прыходзіш з фермы, распранацца, сціраць сваім парашком. Дайце хоць мыла якой кавалак - нема!

Па словах Уладзіміра Мікалаевіча, аб праблемах ён гаварыць не баіцца, але пагроз ўсё ж такі баіцца.

Вось зараз я паскардзіўся – пачнуцца спачатку пагрозы, што выселілі, выганім. Калі што не так – тлумачальную пісаць будзеш. Я калі ў мінулы раз паскардзіўся, мне сказалі: будзеш цяпер прыходзіць на працу і ў трубачку дыхаць. Мужыкі смяяліся – ён жа не п'е, навошта яму?

З нагоды печкі, паводле слоў Уладзіміра Мікалаевіча, ён звяртаўся і да дырэктара калгасу, і ў сельсавет, і ў райвыканкам.

У сельсавеце з праблемай паабяцалі дапамагчы.

Уладзімір Мікалаевіч звяртаўся да нас на мінулым тыдні. Мы адсачыць гэты момант, вычысціць яму печку. Да нас звяртаюцца людзі, якія жывуць у дамах, якія належаць калгасу. Вядома, такім людзям дапамагаюць, ніколі па-за ўвагай не пакідаем. Трубу ў доме мы можам зрабіць толькі вясной, таму што трэба выконваць тэхніку бяспекі. Хоць па восені для гэтага ўжо вылучалі людзей, і ўсё можна было зрабіць.

На наступны дзень пасля нашай сустрэчы Уладзімір Мікалаевіч патэлефанаваў нам і распавёў, што да яго прыбыла брыгада рабочых, якая пачала разбірацца з трубой і вычысціла печку.

vkurier.by Пераклад з расейскай рэдактара

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым–зрабіцебясплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Світанак", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/svitanak.html для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

РЭСПУБЛІКА БЕЛАРУСЬ ЯК ПРЫКЛАД ДЗЯРЖАВЫ ПА ПАНЯТКАХ

Нашы недатыкальныя, у адрозненне ад недатыкальных у Індыі, месцяцца не на дне, а на вяршыні сацыяльнай іерархіі.

…Чвэрць стагоддзя знаходжання аднаго чалавека на пасадзе, якая не прадугледжвае ніякіх абмежаванняў, у тым ліку і канстытуцыйных, — падзея ўнікальная. Можна сказаць, што ў геаграфічным цэнтры Еўропы прырода паставіла эксперымент на радасць усім, хто цікавіцца гуманітарнымі ведамі. Дзе і калі яшчэ складуцца ўмовы для яго паўтарэння? Так што варта не адцягвацца, а лавіць кожнае слова пентачэмпіёна электаральных прэзідэнцкіх кампаній.

Недатыкальныя

На шчасце, за словам у кішэню АП лезці не прывык. Абмяжуюся адным адкрыццём з прэс-рэліза ад 15 студзеня, прысвечанага разгляду кадравых пытанняў: «Пакуль на стол мне не пакладуць вычарпальныя факты, ніхто да вас (прызначэнцаў АП. — Заўвага рэд.) дакрануцца не можа. Вы знаходзіцеся ў кадравым рэестры прэзідэнта і, натуральна, пад абаронай прэзідэнта. Але калі толькі я бачу канкрэтныя правапарушэнні, асабліва звязаныя з хабарамі і іншымі праявамі карупцыі, значыць, памнажайце на два як мінімум».

У Беларусі, такім чынам, маецца каста недатыкальных. Але, у адрозненне ад Індыі, дзе гэта каста знаходзіцца на самым дне сацыяльнай іерархіі, у «дзяржаве для народа» недатыкальныя належаць да вышэйшай касты, а дакладней, да вышэйшага саслоўя.

Я не памыліўся. Нягледзячы на адсутнасць паняцця «саслоўе» ў Канстытуцыі, нам выпала шчасце/няшчасце (патрэбнае падкрэсліць) жыць у саслоўным грамадстве.

Грамадства капіталістычнае з яго класавай структурай, заснаванай на спажыванні (найбольш нізкі, сярэдні і вышэйшы клас), у Беларусі так і не склалася. З хаосу «ліхіх 90-х», як фенікс з попелу, адрадзіліся саслоўі. Гэта катэгорыя ўведзеная ў навуку для апісання іерархій служэння.

У рынкавай эканоміцы працуюць дзеля ператварэння рэсурсаў у капітал, у рэсурснай — служаць дзеля справядлівага размеркавання рэсурсаў. Таму паняцце справядлівасці з'яўляецца базавым у саслоўнай будове свету. Пра гэта рэгулярна і нагадвае АП.

«Саслоўная сацыяльная справядлівасць, — тлумачыць расійскі сацыёлаг Сымон Кардонскі, — палягае ў размеркаванні рэсурсаў паміж саслоўямі прапарцыйна іх становішчу ў іерархіі саслоўяў». Іншымі словамі, такі від справядлівасці не прадугледжвае механічнай роўнасці ні ў размеркаванні матэрыяльных выгод, ні роўнасці перад законам. Усё якраз наадварот. Тым, хто спрабаваў судзіцца з дзяржавай, спадзяюся, тлумачыць гэта не патрэбна.

Як у савецкім мультфільме пра казляня, якое ўмела лічыць да дзесяці, дзяржава нас не толькі ўсіх пералічыла, але і ранжыравала з пункту гледжання карыснасці для сябе. А карысць ад кожнага з нас далёка не аднолькавая. Адна справа — лекар і настаўнік, а зусім іншая — чыноўнік і сілавік.

Асобным радком праходзяць тыя, каму пашчасціла патрапіць у кадравы рэестр АП. Пра гэта ён і нагадаў 15 студзеня.

Здавалася б, пры чым тут кадравы рэестр? Канстытуцыя такога паняцця не ведае. Затое ў ёй 185 (!) разоў згадваецца слова «закон». Але мае рацыю, тройчы мае рацыю АП, калі заяўляе, што «усё ў законах не прапішаш». Законы — гэта афіцыйная нарматыўная сістэма. Але яна не адзіная. У яе існуе канкурэнт — сістэма паняццяў, што ўзыходзіць да крымінальнай і турэмнай культуры.

Кожны постсавецкі чалавек, як і яго савецкі папярэднік, убірае з малаком маці ўменне выбару «правільнай» нарматыўнай сістэмы, г.зн. максімальна адпаведнай канкрэтнай сітуацыі.

«Сваім — усё, чужым — закон». Гэты базавы прынцып жыцця па паняццях не ў Беларусі вынайдзены, аднак і парламент не беларусы прыдумалі. Але ж жыць хочацца, і пажадана жыць так, каб потым не было пакутліва балюча за змарнаваныя гады…

Калі гэтага не зразумеў — значыць, не міністр

Вернемся да нарады ў АП 15 студзеня. Акрамя выдатнага прызнання «На тэрыторыі Мінскай вобласці ў вёсцы я сам жыву», падзея запомнілася двума адкрыццямі вясковага жыхара наконт пытанняў адукацыі. Яны прагучалі пры прызначэнні Міхаіла Лусцянкова рэктарам Беларуска-Расійскага ўніверсітэта.

Першае тычылася неабходнасці прывядзення школьных праграм у нармальны выгляд: «У нас часам ужо ў восьмым-дзявятым класе вывучаюць тое, што мы раней вывучалі ў ВНУ. Няўжо так жыццё паскорылася? Няўжо ўсіх іх матэматыкамі рыхтуем? Таму трэба вельмі сур'ёзна заняцца адукацыяй. Калі міністр гэтага не зразумеў — значыць, ён не міністр».

Другое адкрыццё перакінула масток паміж сярэдняй адукацыяй і вышэйшай. Апошняя падпала пад крытыку за беспераппынныя спробы ўкараніць чужую нашай традыцыі дзвюхпрыступкавую сістэму падрыхтоўкі спецыялістаў: «У магістратуру павінны ісці пераважна людзі, якія будуць займацца навукай і выкладаннем. Усіх туды скопам пасылаць не трэба. Добра, мы прысвоім званне бакалаўра пасля заканчэння ВНУ, каб дыпломы падыходзілі, але будзем лічыць, што гэта чалавек з вышэйшай адукацыяй».

Цікава, як падобныя адкрыцці спалучаюцца з прадэклараваным курсам на пабудову IT-краіны, або перад намі чарговы прыклад стужкі Мёбіуса? Але калі гэта так, дык любое рашэнне АП, якім бы экстравагантным яно ні здавалася для іншых назіральнікаў, не будзе выходзіць за межы «беларускай мадэлі».

Нешта падобнае мае аднагодкі маглі назіраць на прыкладзе КПСС, што абвясціла сябе кіруючай і накіроўваючай сілай савецкага грамадства. Любыя рашэнні, якія прымалі верныя ленінцы, заўсёды былі адзіна правільнымі, у тым ліку і рашэнні па адмене папярэдніх рашэнняў. А ўсім астатнім заставалася толькі вагацца разам з лініяй партыі, што яны паспяхова і рабілі, пакуль нечакана не выявілася, што нейкі Гарбачоў развaліў краіну.

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
"Новы Час"

МАНИФЕСТ МАЦКЕВИЧА

«Я НИКОГДА НЕ БУДУ РУССКИМ, РОССИЙСКИМ ГРАЖДАНИНОМ! А ВЫ?»

Незалежнасць нашай краіны — наша агульная каштоўнасць, наш здабытак. Калі мільён грамадзян выкажа сваю пазіцыю — з гэтым ніхто не зможа не лічыцца. І тады мы выйдзем на Плошчу святкаваць чарговыя ўгодкі нашай незалежнасці, а не пратэставаць супраць яе продажу.

Отвести беду, пока она не произошла

Неприятности предсказуемы. Опасности видны издалека. Не стоит дожидаться, пока беда придёт в дом, нужно принять меры к тому, чтобы она вообще не наступила.

От случайных неприятностей люди страхуются, но большинство неприятностей и бед вовсе не случайны, они возникают от небрежности, беспечности, недальновидности, самоуспокоенности. И от глупости. Это когда люди сами напрашиваются на неприятности, бездумно рискуют, не хотят замечать угрозу.

Угроза потери независимости нашей страны существует с 1994 года, когда три из шести предвыборных президентских программ, так или иначе, содержали отказ от атрибутов независимости. В 1998 году были подписаны соглашения, которые открывали юридические возможности для поглощения Беларуси Россией.

И вот уже 20 лет мы живём с этой угрозой. В минувшем году ситуация обострилась. В СМИ развернулась широкая кампания, содержащая, по большей части, фейковые новости и домыслы незаслуживающих доверия политиков, экспертов и комментаторов. Информационная волна подкреплялась назначением российского посла с сомнительной репутацией, заявлениями российского премьер-министра на беларуской земле, навязчивыми уверениями беларуского президента о своём суверенитете, налоговом манёвром России, участившимися безрезультативными встречами президентов двух стран…

Что я знаю и чего не знаю

Я знаю, что вопрос об инкорпорации Беларуси в Россию все последние десятилетия не снимался с повестки дня в Кремле, но всегда помещался в «долгий ящик», откладывался на потом. Но я не знаю, под каким номером этот вопрос стоит в актуальной повестке дня…

Я знаю, что российскими пропагандистами распространяются два противоречащих друг другу мифа про Беларусь. Основной миф утверждает, что беларусы и русские один народ, ничем друг от друга не отличаются, и все беларусы хоть сейчас готовы с радостью и благодарностью влиться в Россию, только Лукашенко и его окружение этому препятствуют. Другой миф, напротив, уподобляет Беларусь Украине, где тон задают «западэнцы», националисты, «бандеровцы», и вот-вот случится беларуский майдан, который Россия обязана предотвратить любой ценой. Но я не знаю, в какой из мифов больше верят в России, и какой из мифов станет официальной версией Кремля в случае реализации сценария инкорпорации Беларуси. От того, какой из мифов будет избран в качестве основного, зависит то, насколько грубой и кровавой будет реализация.

Я знаю, что все слова Лукашенко о независимости и суверенитете — пустая риторика. Ценностью и целью для него является только власть. Пока независимость и суверенитет Беларуси остаются условиями его власти. Он будет готов принять и другие условия, вместо этих, если цена его устроит. Торг независимостью тянется уже больше двух десятков лет, значительная часть суверенитета уже продана. Но я не знаю, о чём торгуются президенты России и Беларуси на этот раз. Что выставлено на продажу, и какова цена?

Я знаю, что за соглашения о так называемом Союзном государстве Беларуси и России мы заплатили большую цену. Развитие страны затормозилось на десятки лет. Мы упустили возможность сделать нашу промышленность конкурентоспособной при рыночных ценах на энергоносители, поставили всю экономику в зависимость от другой страны. Мы и сейчас теряем на экспортно-импортных операциях, поскольку они отрегулированы в пользу России, а не Беларуси. Мы опоздали с развитием транспортной и логистической инфраструктуры, в инвестировании в инновационные отрасли экономики. Социальные, культурные, гуманитарные потери вообще не поддаются учёту. Мы не контролируем информационную сферу и сферу образования. Поставили беларуский язык на грань выживания. Почти убили кинематограф, книгоиздательство, популярную музыку. Теряем позиции в туризме, рекреационном бизнесе, отдали россиянам сферу развлечений, открыв для них множество казино. Но я не знаю, понимают ли всё это граждане Беларуси и правительство.

(працяг на стар. 4)

МАНИФЕСТ МАЦКЕВИЧА

(пачатак на стар. №3)

Я знаю, что инкорпорация Беларуси в Россию обернётся огромными, неисчислимыми потерями для нашей страны, для абсолютного большинства людей. Ущерб и потери понесёт от этого понесёт и Россия. Очень немногие в России это понимают, а те, что понимают, не могут ничего изменить. Но я не знаю, многие ли беларусы это понимают. Многие ли понимают? Сколько из тех, кто понимает, готовы что-то предпринимать, чтобы не допустить беду в нашу страну, в каждый дом?..

Моё решение

Своё решение я принял давно, и оно неизменно. В октябре 1998 года я уведомил о своём решении президента Лукашенко, он тогда ещё был легитимным, законно избранным. Такое же заявление ушло смещённому в результате государственного переворота спикеру парламента Семёну Шарецкому и тогдашнему российскому послу. Тогда вместе со мной заявления с таким же текстом отправили более пятидесяти руководителей Конгресса демократических профсоюзов, от председателя Геннадия Быкова до председателей многих первичных организаций. Насколько я знаю, такие же письма были направлены по этим адресам ещё многими членами профсоюзов и другими людьми. Такие же заявления можно писать и сейчас. Правда, парламента в стране нет уже 22 года. Но, ОНИ ДОЛЖНЫ ЗНАТЬ нашу позицию. Сколько нужно таких заявлений? Я не знаю. Чем больше, тем лучше. Когда-то под моим текстом поставили подписи 120 000 граждан Беларуси. Думаю, что этот рекорд пока не побит, и я не собираюсь его бить. Сейчас, как и в конце 90-х, значение имеет личная гражданская позиция.

И эту позицию нельзя скрывать и прятать. Никогда не стоит скрывать и прятать гражданскую позицию, а уж перед лицом угрозы нельзя ни в коем случае.

Независимость нашей страны — наша общая ценность, наше достояние. Если миллион граждан выскажет свою позицию, с этим никто не сможет не считаться. И тогда мы выйдем на Плошчу праздновать очередную годовщину нашей независимости, а не протестовать против её продажи.

Я не хочу в Россию! А вы?

(скарочана)

Владимир Мацкевич
https://belaruspartisan.by

БЕЛАРУСЬ – РАСІЯ

ПУТИН ОТРЕЗАЛ ЛУКАШЕНКО ЗАПАДНЫЙ ВЕКТОР

Из-за переговоров в Сочи белорусский президент был вынужден отказаться от поездки в Мюнхен...

О главном Александр Лукашенко с Владимиром Путиным в Сочи, похоже, так и не договорился. Но и на серьезные уступки, судя по всему, не пошел. «Не маневрами только живы люди», — отмахнулся белорусский президент 15 февраля в Сочи от прессы, которой зудело узнать, обсуждалась ли компенсация за налоговый маневр в российской нефтянке.

Казуистика на тему суверенитета и независимости

Да, в этой служебной командировке Лукашенко вместе с Путиным предавался разным здоровым утехам: горные лыжи, хоккей, совместная трапеза с розовыми после свежего воздуха лицами...

Но кто поверит, что президент Беларуси выбрался туда ради этих удовольствий? Он ведь и дома потешные соревнования регулярно устраивает — от рождественского хоккейного турнира до «Минской лыжни».

На самом деле нефтяная компенсация — не пустяк. Сам Лукашенко ранее говорил, что если ее не дадут, то Беларусь потеряет около 400 млн долларов только в нынешнем году, а за все время маневра — аж 15 млрд долларов.

И если вопрос не сдвинулся, это означает, что Минск де-факто не готов на дальнейшую интеграцию по российскому сценарию, а Россия не готова быть щедрой душой за так…

Сегодня в Сочи белорусский президент снова затронул эту тему: «Зачем нам поднимать вопросы суверенитета Беларуси и России? Это икона, это святое... Мы даже в этом контексте не обсуждаем эти проблемы».

Правда, рассуждения выглядели путаными, поскольку вслед оратор вдруг произнес фразу, которая вызвала оторопь у белорусских националистов: «Для меня независимость — это понятие относительное».

Более того, Лукашенко подчеркнул, что два лидера «готовы настолько идти далеко в единении, объединении наших усилий государств и народов», насколько готовы сами народы.

Путин же оценил итоги переговоров лапидарно: «Мне кажется, что работа у нас получилась». Обмолвился, что тема союзного договора обсуждалась, но конкретики не пролил. И тоже пожонглировал казуистикой на тему, что независимость в современном мире условна.

Попытались спрятать неудачу

«Они попытались спрятать свою неудачу, однако получилось неуклюже», — так в комментарии для Naviny.by оценил высказывания двух президентов после переговоров эксперт аналитического центра «Стратегия» (Минск) Валерий Карбалевич.

У него сложилось впечатление, что Лукашенко, рассуждая сегодня перед журналистами о воле народов в процессе интеграции, заочно продолжал спор, происходивший на переговорах.

«Ссылки на народ — это как бы еще один способ отвертеться от интеграции», — считает аналитик.

Добавлю: в этом контексте многозначительно прозвучала ремарка Лукашенко, что «если [народы] не готовы, какая бы ни была мощная и огромная Россия, она сегодня не в состоянии навязать кому-то волю».

Действительно, Россия в лице Путина сегодня выглядела даже чисто физически уязвимо. Тот пришел на встречу с Лукашенко с пластырем на пальце. Но — никакой конспирологии: это вчерашняя травма на тренировке по дзюдо, пояснил пресс-секретарь Кремля.

Карбалевич сомневается, что в дни сочинских переговоров стороны действительно не касались налогового маневра. Аналитик обращает внимание на состав делегаций в первый день: «Там были министры как раз на эту тему».

Действительно, 13 февраля в обеих переговорных командах были в основном представители финансово-экономического блока. С российской стороны, в частности, присутствовали первый вице-премьер и министр финансов Антон Силуанов, вице-премьер Дмитрий Козак, глава Минэкономразвития Максим Орешкин, посол в Беларуси Михаил Бабич (также погруженный в экономическую тематику).

Все они, к слову, в последние пару месяцев отметились жесткими заявлениями по Беларуси…

Вряд ли Путин собрал этих серьезных мужчин, чтобы поболтать с белорусскими гостями о природе и погоде. Скорее, разговор шел о главном и по гамбургскому счету.

А коль не срослось, то лучше сказать, что больные темы и не трогали. И вообще — что они не так уж важны. Как в басне про лису и виноград…

Политический хоккей на измор

На этот же раз два государственных лидера плюс младший сын белорусского президента Николай Лукашенко демонстративно погоняли шайбу в одной команде.

Но искушенная публика понимает: на принципиальные вопросы двусторонних отношений эта идиллия не распространяется. У российской и белорусской переговорных команд — разные установки, а по большому счету — разные интересы. Пока особо сблизить позиции, похоже, не удалось.

Впрочем, вероятно, что Лукашенко дал понять: он выбирает не продвинутый, а, пользуясь термином Медведева, консервативный вариант интеграции. Кремль, в свою очередь, пока решил не перегибать палку. Не хотите — как хотите, но тогда на наши пряники особо не надейтесь. То есть — очередной шаткий временный компромисс.

Да, а в Мюнхен отправили председателя КГБ Валерия Вакульчика. Почему тогда не министра иностранных дел, архитектора разрядки с Западом Владимира Макея?

В социальных сетях тут же вспомнили, что когда у Лукашенко не выплясывалось самому лететь в Европу, то на всякие форумы посылались технические фигуры, исполнители без намека на политические амбиции. В этом есть своя логика, если вспомнить фразу бессменного президента, что в Беларуси — один политик.

Так или иначе, но на чисто символическом уровне получилось, что Путин в этот раз спутал Лукашенко карты на западном направлении…

Политический хоккей на измор продолжается.

(скарочана)

Александр Класковский
«БЕЛАПАН»

НОБЕЛЕЎСКІ ЛАУРЭАТ

«БУДУТ НОВЫЕ ВРЕМЕНА»

Нобелевский лауреат Светлана Алексеевич — о своей новой книге, ценности семьи и о том, что делать, когда кажется, что повлиять ни на что нельзя.

Об угрозе поглощения Беларуси

«То, что мы паразитировали более двадцати лет, это на совести нашей власти. Она несет ответственность — и это было ясно еще двадцать лет назад, что придется за это расплачиваться, что нельзя жить за чужой счет. Мы и так опоздавшая нация, а теперь еще больше времени потеряли.

Российская сторона настроена очень серьезно. Я даже встретила нескольких молодых людей на своей последней встрече, которые не исключают себя „в лесах“. Я больше всего боюсь крови. Всё, что угодно, можно жить и без горячей воды, но все-таки без крови. Это важнее всего. Я лично не знаю, какой выход из этого.

Без конца выходят статьи в русской печати, что, дескать, Лукашенко смотрит на Запад и предает Россию. С одной стороны, Россия не хочет платить за то, чтобы ее не предавали, а с другой стороны, обвиняет Лукашенко, что он это делает.

Только он поздно это делает, давно пора было смотреть на Запад. И есть опыт Украины, очень трагический, моей любимой страны, где гибнут молодые люди. Я бы не хотела такого.

Власть настроена как всегда — выбить деньги на один год, нет долгосрочного видения страны и будущего. Ну, еще на год можно отодвинуть проблему. Но проблема есть, и у России есть какая-то своя прямота. Путь, который прошла та же Прибалтика в 90-е, перед нами стоит сегодня. Когда мне писала знакомая профессор из Риги, что они в зимнем пальто ведут лекции. Но они отстояли свою независимость. Я думаю, что у нас будут плохие времена. Не знаю, в какой форме, но они будут»…

О белорусском обществе

«У нас есть хорошие люди, есть культурные люди, есть очень хорошие профессионалы. А общества, которое объединено какой-то общей ответственностью, этого у нас нет. Мы не сформировавшееся общество. Что бы ни случалось, всё проходит, с нами можно сделать всё».

«Нам нужен лидер типа Гавела. Который не опускается вместе с самой темной частью народа, а который поднимает свой народ. А в народе много всего. Думаю, что наша власть понятия не имеет, что такое народ. Это не то, что было 25 лет назад в деревне. Люди ездят, смотрят на другую жизнь. Наше общество умнее и в массе, и в оппозиции. Почему наши страдания не конвертируются в свободу, чувство собственного достоинства, это большой вопрос».

«Когда писала книги, порой в слезах после встречи шла домой и думала: почему он после такого страдания, почему, как только заговоришь о сегодняшней жизни, ты видишь перед собой раба, который принимает эту жизнь да еще и Сталина может любить в придачу. Он как-то умещается в нашем человеке. Он хочет иметь и шенгенскую визу, и портрет Сталина в доме».

«На нас ответственность за этих новых людей, которые у нас в семье, в школе, вот где надо бороться. Я не верю в уличные демонстрации. Взять хотя бы столетие БНР, как его отмечали. Какой смысл, как Статкевич, выбежать, покричать „долой Лукашенко“, его схватили, и всё. А молодые ребята организовали, люди вышли, слушали белорусские песни, покупали белорусские книги. Там была масса людей, которые никогда бы не вышли в другом случае. Было видно, что они чувствовали себя белорусами».

(скарочана)

Ян Авсеюшкин
https://naviny.by

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 27.02.2019 у 18.20
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна добраахвотнікамі.